RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs

Zaak- & documentnr. : Z/21/082995 201652997
Portefeuillehouder : Arend van Hout

Opsteller : Michel Bakker
Afdeling : VTH / Sociaal domein
Telefoonnr : (088) 695 3000

Samenvatting

De Alcoholwet bepaalt dat de gemeenteraad eens per vier jaar een preventie- en handhavingsplan vaststelt. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid over de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet. Met dit voorstel wordt het huidige plan geactualiseerd op landelijke doelstellingen, lokale ontwikkelingen en wetswijzigingen.

Beslispunten

1. De raad besluit het Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs 2024-2027 vast te stellen.

Aanleiding

Ons huidige Preventie- en handhavingsplan alcohol is gedateerd. Dit plan is in samenwerking met de gemeenten Duiven, Zevenaar en Rijnwaarden opgemaakt. Destijds werd de visie op dit onderwerp gedeeld en de uitvoering van dit plan gezamenlijk opgepakt. Inmiddels zijn de gemeenten Duiven en Westervoort ambtelijk gefuseerd en kan 1Stroom de uitvoering zelfstandig oppakken, waardoor meer lokaal maatwerk kan worden geleverd. De Alcoholwet schrijft voor dat dit plan eens per vier jaar moet worden herzien en sinds het vorige plan zijn de wettelijke regels gewijzigd. Daarnaast bestaat de gemeente Rijnwaarden niet meer. Om deze redenen wordt een herziene versie van dit plan voorgelegd aan de gemeenteraad.

Planning

Op 27 mei 2024 zal het Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Hetzelfde plan zal op 28 mei 2024 aan de gemeenteraad van Duiven ter besluitvorming worden aangeboden.

Beoogd effect

Het vaststellen van het nieuwe Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs heeft de volgende effecten:

- Het Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs is up-to-date en volgt hiermee de landelijke doelstellingen, lokale ontwikkelingen en huidige regelgeving,
- Het plan bevat concrete acties die de gemeente uitvoert op de preventie en handhaving van alcohol en drugs,

- Drankverstrekkers binnen de gemeente zijn geïnformeerd over de huidige wet- en regelgeving,
- Er is meer toezicht en controle op de regels van de Alcoholwet,
- Het is minder makkelijk om als minderjarige alcohol te kopen,
- Het plan draagt bij aan vermindering van alcoholgebruik bij jongeren en daarbij aan een gezondere leefomgeving.

Argumenten

1.1 De gestelde maatregelen dragen bij aan ontmoediging van drank- en drugsgebruik onder jongeren en daarmee aan de verbetering van de algehele gezondheid van jongeren.
De preventieve en handhavende maatregelen die zijn benoemd in het plan zorgen ervoor dat drankverstrekkers en jongeren zich beter gaan houden aan de wet- en regelgeving. Bewustwording van de risico's van alcohol- en drugsgebruik onder de 18 jaar wordt gecreëerd en controles op drankverstrekkers wordt geïntensiveerd.

1.2 Dit plan sluit aan bij de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord.
In het Nationaal Preventieakkoord staan een aantal doelen over alcoholgebruik waar dit plan op aansluit. De Rijksoverheid wil de volgende doelen halen voor het jaar 2040:

- Een daling van het aantal jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken van 45% naar 25%. Het streven is om uiteindelijk tot 0% alcoholgebruik te komen onder de 18 jaar.
- Een daling van het overmatig alcoholgebruik van 8,8% naar 5%.
- 80% van de Nederlanders van 12 jaar en ouder kent de belangrijke (gezondheids)effecten van alcoholgebruik.
- 100% naleving van de leeftijdsgrens vanaf 2030. Momenteel is dat 39,4%.

1.3 Dit plan sluit aan bij ons Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
In ons Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 is opgenomen dat wij dit preventie- en handhavingsplan willen opstellen, omdat het gebruik van alcohol en drugs gepaard kan gaan met agressie, vechtpartijen, vernielingen, overlast, etc. Door hier preventief op in te zetten dragen wij met dit plan ook bij aan een doel in ons IVP 2023-2026, namelijk: Het doel om kwetsbare personen, waaronder jeugdigen, niet af te laten glijden naar risico- of overlastgevend gedrag. Tevens wordt hiermee het algemeen veiligheidsgevoel van onze inwoners positief beïnvloed. De resultaten van veiligheidsenquête die is gehouden ten behoeve van het IVP laten zien dat 21,5% (Duiven) en 16,5% (Westervoort) van de ondervraagden graag aandacht wil voor overlast in relatie tot alcohol- en drugsgebruik.

1.4 Drankverstrekkers worden geïnformeerd over de huidige wet- en regelgeving.
Een lange tijd zijn geen structurele controles uitgevoerd bij de alcoholverstrekkers binnen onze gemeente. Daarom beginnen wij met het informeren en het bewust maken van de drankverstrekkers over de huidige wet- en regelgeving. De verwachting is namelijk dat de aandacht op dit onderwerp is verslapt en dat daarmee veel drankverstrekkers de regels niet (geheel) naleven.

1.5 Draagvlak tot naleving van de wettelijke regels wordt vergroot.
Er wordt weerstand verwacht wanneer direct gecontroleerd en gehandhaafd gaat worden. Om die reden is het van belang dat wij de drankverstrekkers meenemen in de (nieuwe) wet- en regelgeving en ons beleid. Daarom zal eerst worden ingezet op bewustwording bij de drankverstrekkers. Dit wordt o.a. gedaan door een kennismakingsronde van onze toezichthouders en confrontatieaudits door een extern bureau.

1.6 De naleving van drankverstrekkers op de Alcoholwet wordt inzichtelijk.
Wanneer alle drankvertrekkers zijn meegenomen en op de hoogte zijn, zal worden ingezet op controleren en waar nodig handhaven. Tijdens deze kennismakingsronde en confrontatieaudits komt naar voren wie zich netjes aan de regels houdt en wie niet. Diegene die zich niet aan de regels houdt, zal eerder opnieuw gecontroleerd worden dan diegene die alles goed voor elkaar had.

Kanttekeningen

1.1 Dit plan richt zich met name op jongeren.
Dit plan richt zich voornamelijk op jongeren omdat de Alcoholwet dat voorschrijft. Dat neemt niet weg dat er ook zorgen zijn om alcoholgebruik onder bijvoorbeeld ouderen (55+). De zorg hiervoor komt terug in het 'Integraal Zorgakkoord' (IZA) en het 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (GALA). De uitwerking van het GALA ligt nu bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Daarna zal de gemeente een plan van aanpak opstellen waarin extra focus op alcoholgebruik onder ouderen gelegd kan worden, alsmede andere actuele gezondheidsthema's.

Financiële paragraaf

Dit plan kost met name uren van de ambtenaren die werkzaam zijn bij 1Stroom. Voor de confrontatieaudits zal een extern bureau worden ingehuurd die uit het bestaande veiligheidsbudget betaald zal worden. Voor dit plan worden geen extra financiële middelen gevraagd.

Relatie met het herstelplan (alleen voor Westervoort)
Dit plan heeft geen financiële consequenties. Wel is de verwachting dat de preventie op het alcohol- en drugsgebruik een positief effect heeft op de (toekomstige) gevraagde zorg. De gezondheidsrisico's onder jongeren zullen afnemen en daardoor de mogelijke ondersteuning van de gemeente ook.

Participatie en communicatie
Alle partners die in het actiepuntenlijst worden genoemd hebben input geleverd aan dit plan en stemmen ermee in. Zodra de raad het Preventie- en handhavingsplan vaststelt, zullen de genoemde acties worden uitgezet. Dat betekent dat de betrokken drankverstrekkers worden geïnformeerd over de wetswijzigingen en dit plan.

Duurzaamheid (alleen voor Westervoort)
Dit plan stimuleert het creëren van een positieve omgeving voor jongeren; zodat ze veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien.

Intergemeentelijke samenwerking
Er wordt samengewerkt met onze vaste partners, zoals Iriszorg, Santé Partners en de politie. Dat gebeurt op dit moment ook al, maar de dit plan geeft richting en concrete handvatten waar we gezamenlijk mee op kunnen trekken.

Bijlagen
201520226 - Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs
201654207 - Bijlage 1: Resultaten vorig plan
201654212 - Raadsbesluit

Westervoort, 27 mei 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort,

M. Sluiter MA
secretaris

drs. A.J. van Hout
burgemeester